

**ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА РАБОТА НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ
"ЗОРА - 2006" СЕЛО ИЗГРЕВ
ЗА 2024 ГОДИНА**

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в агенция на вписванията както следва

Актуален учредителен акт от 2006г.; ЕИК/ПИК 120603163

Решение № Фирмено дело: 564/2006 540.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на Общотчетно събрание на 28.01.2023 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Наталия Андреева и Катя Минчева – секретар. Дата на изтичане на мандата: 28.01.2026 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към министерството на културата под № 3229, последно извършени промени в обстоятелствата са вписани на 22.02.2023 г.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Зора - 2006“ през 2024 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „Зора - 2006“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в село Изгрев, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „Зора - 2006“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на село Изгрев, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на село Изгрев.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на село Изгрев свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в село Изгрев ;
2. Запазване на обичаите и традициите на село Изгрев и региона;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство .

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Изгрев функционира Народно читалище „Зора-2006” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- *Културно разнообразие*
- *Сътрудничество с:*
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Неделино;
  - РЕКИЦ ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация „Лале“
  - Граждански сдружения и фондации:
  - **European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;**
  - Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране. „Мобилност“ – НФК към министерството на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти
- Сътрудничество на доброволци;
  - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.

- спирала на намаляващото и застаряващо население;
- свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуство и култура, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция и обучения по Национална Програма „Учене през целия живот“/ 2024 година, приета за Европейска година на образованието, и най-вече на повишаването на квалификацията/;
  - Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с.Изгрев. Проучване автентични песни, съхранени в паметта на населението и издаване на песнопойка.
  - Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр./с. Изгрев.
  - Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
  - Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
  - Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция за различните социални общности.
  - Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в село Изгрев.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Неделино

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2024 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека, чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарение, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 100 читатели.
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
4. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
5. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
6. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката“;
7. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
8. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
9. Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и други в обновената база.
10. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: /деца, ученици, възрастни/; обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и предоставяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
11. Повишаване квалификацията на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека „Николай Вранчев“ – Смолян и РЕКИЦ „Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2023/2024 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

няма

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

няма

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

няма

Музейни колекции (*кратко описание*).

няма

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави *и формации (кратко описание);*

няма

Театрални състави (кратко описание);

няма

Танцови състави **и групи /битови/ (кратко описание);**

една

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци *(кратко описание);*

няма

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители *(кратко описание);*

Катя Минчева

Други (кратко описание)

Създаване на мъжка битова група.

Предоставяне на компютърни услуги и интернет – не.

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с.Изгрев

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България” 2020.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Новата програма „Творческа Европа“ /2021-2027/ стартира с приемането на първата годишна работна програма.

Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и Междусекторното направление, „Творческа Европа“ има за цел да:

- Засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
- Насърчи конкурентностостобността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
- Насърчи секторни и иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда За повече информация: <https://creativeeurope.bg>

Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2024;

- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството *(кратко описание)*

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари			
Февруари	Беседа за Обесването на Апостола Васил Левски.	В салона на Читалището	19.02.2024 г.
Март	Баба Марта – връзване на мартеници; Национален празник на Република България; 14-ти март Наша Марта	В центъра на селото На централен площад гр.Неделино В центъра на селото	01.03.2024 г. 03.03.2024 г. 14.03.2024 г.
Април	Цветница Великден – боядисване на яйца със самодейци		~~20~~ .04.2024 г. 05.05.2024 г.
Май	Адрелес (Георгиевден) – обичая „опяване на китки“; Ден на българската писменост, просвета и култура	Край реката На централен площад гр.Неделино	06.05.2024г. 24.05.2024г.
Юни	Ден на Ботев и загиналите за свободата на България Празник на село Изгрев – курбан за здраве и берекет	На централен площад гр.Неделино В центъра на селото	02.06.2024 г.

			22.06.2024 г.
Юли	Активна подготовка за празника на град Неделино	В салона на читалището	
Август	Активна подготовка за празника на град Неделино	В салона на читалището	
Септември	Фолклорен фестивал за двугласно пеење в гр. Неделино		06,07 и 08.09.2024 г.
Октомври	Международен ден на учителя – поднасяне на благодарствени грамоти	В салона на читалището	05.10.2024 г.
	Международен ден на лекаря - поднасяне на благодарствени грамоти	В салона на читалището	19.10.2024 г.
Ноември	Ден на народните будители – изработване на брошури за българските будители с информационна цел	В кметство село Изгрев	01.11.2024 г.
Декември	Международен ден на хората с увреждания;	Гостуване в ЦНСТ гр. Неделино	03.12.2024 г.
	Откриване на елхата;	В центъра на селото	10.12.2024 г.
	Коледно-новогодишен концерт	В салона на читалището	27.12.2024 г.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ "Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“:
Онлайн обучение и практикуми, организирано от РЕКИЦ“Читалища“ на тема:
„Новаторски инициативи през 2023- Европейска година на образованието и повишаването на квалификацията“
- нови листи в Национална листа на нематериалното културно наследство
Обучение от Министерство на културата
Въвеждане в Националната представителна листа две нови листи – Национална листа на нематериалното културно наследство, нуждаещо се от спешни мерки за опазване (Спешна листа) и Национален регистър на програми, проекти и дейности, които най-добре

- отразяват принципите и целите на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство (Регистър на добрите практики).*
- Фалшивите новини в медийното пространство/обучение от Европа Директно/.
  - Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
  - Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути;
  - Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Неделино съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Неделино и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Зора – 2006“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2024 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Неделино

Изготвил: Наталия Андреева
Председател на НЧ „Зора – 2006“ с. Изгрев

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ ЗОРА-2006 -СЕЛО ИЗГРЕВ,ОБЩ.НЕДЕЛИНО

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „ ЗОРА-2006” ЗА 2023
ГОДИНА**

През изминалата 2023 година читалището продължи да развива културната си дейност чрез съхраняване и популяризиране на фолклора в село Изгрев и Община Неделино като цяло.

Бюджета на читалището не е достатъчен за извън общински изяви,зато през 2023 година читалищните дейци не успяха да участват по фестивали на Национално ниво.Успяваме обаче да задържим Мъжката група към читалището,както и разчитаме на гласа на Катя Минчева.

Народно Читалище Зора-2006”село Изгрев, винаги е вземало участие в местните мероприятия-Нова година,Великден,Гергьовден, 24-ти май,Празника на град Неделино,Коледен концерт.

Библиотеката в Народно Читалище „ Зора – 2006”също е отворена за потребители,но за голямо съжаление,поради голямата миграция на хората броя на читателите значително е намалял.

Надяваме се ,че въпреки всички трудности читалището ще се запази като институция,в която макар и в умален състав самодейците ще имат своето място за творчески изяви.

Настоятелство:.....
/Наталия Андреева/

Народно Читалище „Зора-206”-с.Изгрев,общ.Неделино ,обл.Смолян

Списък на състав на Читалищното Настоятелство

- 1.Наталия Асенова Андреева – Председател
- 2.Бисер Митков Младенов – Член
- 3.Павлина Сергеева Найденова – Член

Председател:.....

/Наталия А.Андреева/

Списък на Проверителна комисия

- 1.Асен Владимиров Янев – Председател**
- 2.Данаила Стоянова Белюкова – Член**
- 3.Бисер Стефанов Павлов – Член**

Председател:.....

/Наталия А. Андреева/

